

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ

УДК 811.11

АФАНАСЬЄВА О.М.*(Київський національний університет імені Тараса Шевченка)***ФУНКЦІЇ РИТУАЛУ В СОЦІОКОМУНІКАТИВНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ**

Статтю присвячено проблемі функціональної організації ритуальної взаємодії, яка розглядається, виходячи з комунікативної основи ритуалу. Функції ритуалу розподіляються на два основні блоки. Перший включає соціальні і психологічні функції ритуалу, а другий – його когнітивні, прагмакомунікативні і семіодискурсивні функції. Ритуал представлено як поліфункціональне явище, яке моделює особливу культурно значущу реальність.

Ключові слова: ритуал, функція, комунікація, смисл, символ, модель, культура.

Афанасьєва О.М. Функции ритуала в социокommunikативной перспективе. Статья посвящена проблеме функциональной организации ритуального взаимодействия, которая рассматривается исходя из коммуникативной основы ритуала. Функции ритуала распределены на два основных блока. Первый включает социальные и психологические функции ритуала, а второй – его когнитивные, прагмакоммуникативные и семиодискурсивные функции. Ритуал представлен как полифункциональное явление, моделирующее особую культурно значимую реальность.

Ключевые слова: ритуал, функция, коммуникация, смысл, символ, модель, культура.

Afanasyeva O.M. Ritual's functions in social and communicative perspective. The article deals with the problem of functional organization of ritual interaction, which is examined by reference to the ritual's communicative basis. Ritual's functions are divided into two main blocks. The first involves social and psychological functions of the ritual, and the second - its cognitive, pragmatic, communicative, semiotic and discursive functions. Ritual is presented as multifunctional phenomenon which models a particular culturally significant reality.

Keywords: ritual, function, communication, meaning, symbol, model, culture.

Ритуальні форми комунікативної взаємодії привертають пильну увагу сучасних дослідників – антропологів, етнографів, соціологів, лінгвістів, серед яких Р. Сміт, Е.Тейлор, Ж.Дюмезіль, А. Ван Геннеп, Дж.Харрісон, В.Тернер, А.Р.Редкліфф-Браун, В.Уорнер, М.Дуглас, Б.Малиновський, Е.Гофман, О.Потебня, О.Веселовський, В.Топоров, В.Глебкін та ін. Їх дослідження показали необхідність застосування міждисциплінарного підходу до вивчення ритуалу зважаючи на складність та багатоаспектність самого феномена ритуальності, його актуальності в житті як давніх, так і сучасних людських спільнот.

Визначення ритуалу є досить різноманітними і показують різні підходи і точки зору в залежності від загальнодисциплінарного або індивідуального підходу дослідника. Як зазначає В.Глебкін, «кожен дослідник визначає ритуал по-своєму. Якщо для В.Н.Топорова, М. Еліаде та М.Євзіна ритуал – це образ творіння, що відтворює творіння Космосу з Хаосу, і справжніми ритуалами в цьому сенсі є лише космогонічні ритуали давніх (...), то К.Рів'єр вважає ритуальними процедурами, наприклад, контроль квитків та оформлення багажу в аеропорту перед відправленням, а сам ритуал прирівнює до звички (...); відомий же американський дослідник Е.Ліч знаходить ритуальний аспект практично в будь-якій дії, що не має виключно технічного навантаження, і пов'язує з ним естетико-інформаційний його бік (я надягаю светр не тому, що мені холодно, а тому, що я хочу цим щось сказати про себе) ... » [Глебкін 1998].

Особливий інтерес в цій перспективі становить визначення функцій ритуалу з огляду на складність цього явища. На цю проблему звертали увагу більшість дослідників ритуалу, проте наразі немає систематизації функціональної структури ритуалу у взаємозалежності її складових. Саме спроба такої систематизації є основною метою нашої розвідки. Отже, **об'єктом** нашого дослідження є ритуал як форма соціальної інтеракції, а його **предметом** – функції ритуалу в соціокомунікативному аспекті.

Ритуал розглядається сучасною наукою як форма соціальної поведінки, яка є властивою не тільки людині, а й тваринам. Виходячи з теорії еволюції видів, К.Лоренц виділяє такі основні функції ритуалів:

«Перша і найстарша з цих функцій – це функція комунікації.

Друга функція, яка в разі філогенетичної ритуалізації виникла, ймовірно, із комунікації, полягає в тому, що багато форм поведінки за допомогою ритуалізації спрямовуються на певні шляхи. Вони "вводяться в рамки" на кшталт того, як річка, що знаходиться між двома дамбами, приймає деяке бажане спрямування. При філогенетичній ритуалізації таким чином спрямовується насамперед агресивна поведінка, у випадку ж аналогічного культурно-історичного процесу – майже вся соціальна поведінка.

Третя, дуже важлива функція обох видів ритуалізації полягає в тому, що вони створюють нові мотивації, які активно включаються в систему соціальних відносин.

Четверта функція полягає в тому, щоб перешкоджати змішанню двох видів або двох «квазі-видів», тобто, культур або субкультур.

Ще одна функція є властивою тільки культурно-історичній ритуалізації: це створення вільних символів, що встановлюються для культурної спільноти і які вона захищає так само, як захищає сама себе» [Лоренц 1998, с.428].

Таким чином, комунікативна функція ритуальної поведінки виділяється як основоположна, що визначає розвиток інших функцій і об'єднує різні живі спільноти, включаючи і людський соціум. Сформовані на цій основі соціальні функції ритуалу привертають особливу увагу сучасних дослідників, починаючи з Е.Дюркгейма, А. Р. Редкліффа-Брауна, В.Тернера та ін.

Так В. Тернер підкреслює зв'язок біологічного і соціального в ритуалі: «Ці обряди демонструють здатність ритуалу поставити на службу громадського порядку самі сили безладу, властиві людині як ссавцю. Біологія і структура поставлені в належні відносини за допомогою введення в дію впорядкованої послідовності символів, які мають подвійну функцію: комунікації та дієвості» [Тэрнер 1983, с.168]. З погляду А.Р.Редкліффа-Брауна, обряд має безпосередній або прямий вплив на людей, тим чи іншим чином безпосередньо в нього залучених. Такий вплив вчений визначає як психологічний ефект, при цьому відзначаючи, що є також вторинні ефекти, які обряди чинять на соціальну структуру, тобто на мережу суспільних відносин, що пов'язують індивідів в організованому спільному житті. Ці ефекти дослідник визначає як соціальні. [Рэдклифф-Браун 2001, с.170]

Сучасні дослідники, які орієнтуються на вивчення соціокомунікативних аспектів ритуальної взаємодії, розглядають його, услід за Е.Гофманом, в широкому соціокомунікативному плані. Учений пише: «Я використовую термін «ритуал», тому що ця діяльність, хоч і є неофіційною і світською, являє собою спосіб, яким людина повинна охороняти і створювати символічне приховане значення для своїх дій у безпосередній присутності об'єкта, який має для неї особливе значення» [Goffman 1956, p.478].

Функції ритуалу розглядають у своїх роботах А. Байбурін, В.Ємельянов, К.Сарінгулян та ін. К.Сарінгулян запропонував згрупувати функції ритуалу відповідно до їх спрямованості. До групи функцій дистанційованої спрямованості культури дослідник відносить стратифікацію – підтримку ієрархії соціальних статусів; хронометрію – членування часу; деонтизацію – придушення імпульсивності поведінки індивідів і каналізування їх емоцій; сублимацію психічних напружень та ін. Функції апроксимування спрямовано на зняття різного роду дистанцій, існуючих в житті соціальних спільнот та індивідів. До них відносяться: ініціація (закріплення за індивідом нових соціальних ролей як засобу включення його в групу або зміни його статусу в рамках останньої); сигніфікації (фіксація і відтворення системи історично вироблених культурних значень); інтеріоризації соціокультурних норм; психологічної інтеграції (затвердження групової солідарності); меморіалізації (встановлення інформативного й емоційно-психологічного контакту з історичним минулим); соціальне освоєння просторового середовища і т.д. [Дагаева 2009, с.100].

Узагальнюючи погляди А.Байбуріна і К.Сарінгуляна на функції ритуалу, І.Давидов представляє їх таким чином: ініціаційна, шаблонування форм поведінки, ритуалізації життя, космізації (впорядкувальна), прогностична, пояснювальна, компенсаторна, комунікативна, регулятивна, хаотизації, сигніфікаційна, акультурації, легітимувальна, психотерапевтична,

обміну цінностями, соціалізації індивіда, регенеруюча, функція «боротьби з профанним часом», диференціації, адаптації, аутокомунікативна, символізації, стратифікації, деонтизації, хронометрії, сублимації, інтеріоризації, психологічної інтеграції, меморіалізаційна, фатична, онто-діагностична, медіаторна [Давыдов 2013, с.44-45].

Ми виходимо з того, що ритуал є складною багатофункціональною формою комунікації. Проаналізувавши різні концепції ритуалу та його функціонального спрямування, ми виділяємо такі групи функцій ритуалу: соціальну, психологічну, когнітивну, комунікативну, семіодискурсивну. Слід зазначити, що такий поділ є умовним і викликаним, передусім, дотриманням епістемічних традицій дисциплінарного розмежування, прийнятого в сучасних наукових підходах, у той час як ідеться про фактичну функціональну багатоплановість цього феномена. Ми поділяємо функції ритуалу на два блоки – соціально-психологічний та комунікативно-дискурсивний. Основні функції ритуалу в соціальному і психологічному планах представлено в Таблиці 1.

Соціальні функції ритуалу	Психологічні функції ритуалу
<p><u>соціалізації</u>, які проявляються як:</p> <ul style="list-style-type: none"> -інтеграції / виключення, -легітимації, -ініціації / переходу, -аккультурації, <p><u>структурувальні</u>, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стабілізації / модифікації, -стратифікації, -уніфікації / диференціації, <p><u>регуляторні</u>, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> -обміну цінностями або дарування, -шаблонізації поведінки, -відтворення. 	<p><u>адаптації</u>,</p> <p><u>емоційної солідаризації</u>,</p> <p><u>психологічної інтеграції</u>,</p> <p><u>накладення (табування)/зняття заборон</u>,</p> <p><u>інтеріоризації</u>,</p> <p><u>сублимації</u>,</p> <p><u>компенсаторна</u>,</p> <p><u>психотерапевтична</u>.</p>

Таблиця 1. Соціальні та психологічні функції ритуалу

У цьому блоці йдеться, по суті, про складні психосоціальні функції. Тісна взаємодія соціального та психологічного планів особливо яскраво виявляється в таких функціях ритуалу, як солідаризація, інтеграція, накладення/зняття заборон. Зв'язок соціальної та психологічної функцій ритуалу підкреслює у своїх роботах А.Р.Редкліфф-Браун. Він пише: «впорядковане соціальне життя людських істот залежить від наявності у членів суспільства певних почуттів, які контролюють поведінку індивіда в його взаємодії з оточуючими. Обряди можна розглядати як регульоване символічне вираження певних почуттів. І, отже, можна показати, що обряди володіють специфічною соціальною функцією – тоді, коли і настільки, наскільки вони в кінцевому рахунку регулюють, підтримують і передають з покоління в покоління почуття, від яких залежить соціальний порядок» [Редкліфф-Браун 2001, с.184]. Крім того вчений підкреслює, що функція ритуалів завжди і скрізь полягає в тому, щоб закріпити й увічнити певні типи поведінки, а також зобов'язання і почуття, з ними пов'язані [там же, с.38]. Взаємозв'язок психологічних і соціальних функцій ритуалу відзначав і К.Лоренц: «Емоційне значення, що надається таким чином усім властивим групі ритуалізаціям, і, паралельно цьому, принижувальна емоційна установка по відношенню до всіх нехарактерних для групи ознак поведінки не тільки підсилюють внутрішню згуртованість групи, а й сприяють її ізоляції від інших груп і тим самим незалежності її подальшого культурного розвитку» [Лоренц 1998, с.415].

Наступний блок об'єднує когнітивну, прагмакомунікативну і семіодискурсивну функції ритуалу. Враховуючи знакову, символічну сутність ритуалу, з одного боку, а з іншого – його основну мету, а саме: передачу особливим чином сформованих повідомлень для забезпечення певної соціокомунікативної взаємодії як внутрішньо групового, так і

зовнішнього спрямування, – цей блок має особливу значущість для визначення сутності ритуалу та його основних характеристик.

Когнітивну складову ритуального функціоналу спрямовано на моделювання певного фрагмента картини світу (системи уявлень) на основі особливої епістемічної парадигми (архаїчної, донаукової, наукової, комбінованої) у прив'язці до тієї чи іншої соціальної практики. Ритуал накладає певні рамки і форми впорядкування (структурування) світу, його об'єктів, відносин або, у разі ритуалів «навиворіт» карнавального типу, руйнування цих структур, внесення елемента хаотизації. Ритуал встановлює також певні відносини між об'єктами ритуальної взаємодії, які завжди є чимось іншим щодо не ритуальних практик. При цьому в рамках чіткої хронометризації та локалізації ритуального дійства і його сценарію здійснюються різні символічні операції із просторово-часовим континуумом: переміщення в часі, циклізація, встановлення перспективи атемпоральності, часові модифікації тощо, конфігурації простору, дистанційні модифікації та ін. Ритуал має свої принципи концептуалізації та категоризації світу й обов'язково вдається до стереотипізації і меморизації, як когнітивної основи самого свого існування.

У прагмакомунікативному плані відбувається формування особливого типу комунікативної ситуації, встановлення зв'язків (також особливого роду) між комунікантами, які наділяються ритуальними ролями і діють відповідно до визначених стратегій. Слід зазначити, що на відміну від звичайних практик в якості комунікантів можуть виступати не тільки люди, але і тварини, неживі предмети, явища природи, надприродні сутності. Основними стратегічними функціями виступають кооперативна та / або конфліктогенна, в залежності від типу ритуалу, проте, в будь-якому випадку йдеться про гармонізацію з широким соціокультурним і ситуативним контекстом ритуалу. Ритуал відрізняється високим рівнем перформативності, тобто наділенням мовних, або ширше, семіотичних актів високим ступенем дієвості. Особлива роль при цьому належить декларативним, прописовим та експресивним актам, хоча комісиви і репрезентативи (або асертиви) також несуть важливе прагматичне навантаження. Крім того, як ритуал в цілому, так і окремі його компоненти реалізують медіаторну функцію. Як зазначає П.Лардельє, ритуал стає між індивідами, між спільнотами, між цими останніми і цінностями, ідеалами і т.п. [Lardellier].

Прагмакомунікативні функції ритуалу тісно пов'язано з його семіодискурсивними функціями. До них слід віднести, насамперед, функцію відмежування і / або вписування в систему соціодискурсивних практик. При цьому вибір між «і» чи «або» залежить від типу ритуалу, його історичної основи: ритуали сакрального типу є значною мірою відмежованими від інших практик, у той час як численні світські ритуали зливаються з повсякденними практиками і не сприймаються як особливі. Ритуал виконує і жанротвірну функцію, адже він набуває в залежності від низки ритуалотвірних факторів спеціальну жанрову форму, яка за ним закріплюється і служить його мегазнаком. У рамках ритуалу конструюється також особлива модель тієї чи іншої соціальної практики або їх сукупності як особливої реальності, яка має свою подієвість, акторську структуру, телеологію, аксіологію. При цьому така реальність ґрунтується на повторюваності й актуалізуються кожного разу в оновленому соціальному і ситуативному контексті.

Однією з основоположних функцій ритуалу є конструювання спеціальних смислів, які закріплюються, передаються і спільно розділяються його учасниками. Ці смисли мають високий рівень символічності і виражаються полісеміотичними комплексами (мовним, міміко-жестикуляційними, маніпуляціями ритуальними предметами і т.п.). У ритуалах традиційно-архаїчного типу оформленість смислів набуває культурно-синкретичного характеру і має тенденцію до естетизації на інших історико-культурних рівнях. Обов'язковою функцією ритуалу є також його театралізація, яка починається з найпростіших форм драматизації міжособистісної взаємодії (тут слід послатися на відому метафору соціокомунікативного «театру» Е.Гофмана) і веде до складних форм перформансу, вистави в більш спеціалізованих типах ритуалу. Так, К Рів'єр вважає, що ритуал являє собою структуру послідовних дій, театралізованих ролей, цінностей і цілей, реальних і символічних

засобів, комунікації за допомогою кодової системи [Rivière 1996, p.232]. Сценаризація ритуалу включає низку послідовних дій, що належать різним соціальним практикам і набувають в ритуалі особливого символічного значення.

Слід особливо відзначити фетишизацію предметів або непередметних об'єктів в ритуальних практиках, які стають таким чином носіями певних смислів та учасниками ритуального дійства. В.Тернер, вважає, що ритуальні символи «надають видиму форму незнайомим речам: вони висловлюють в конкретних і звичних поняттях приховане і непередбачуване. Вони дають людям можливість приручити і пристосувати дикі і норовливі сили» [Тэрнер 1983, с.51]. При цьому вчений зазначає, що «переваги комунікації за допомогою ритуалів у неписьменних суспільствах очевидно великі, оскільки індивідуальні символи і нормовані відносини між ними мають мнемонічну функцію. Символічний словник і грамика до деякої міри компенсують відсутність письмових записів» [там само, с.40].

Особливе місце займають метафункції – метакогнітивна, метакомунікативна і метадискурсивна, які по-різному і в різній мірі виявляються в ритуалах різного типу, виявляючи їх рефлексивну природу, «зверненість на себе». Поєднуючи їх разом, можна говорити про складну рефлексивну функцію ритуалу.

Цей функціональний блок представлено у Таблиці 2.

Когнітивні функції ритуалу	Прагмакомунікативні функції ритуалу	Семіодискурсивні функції ритуалу
<u>епістемізації</u> (формування та організації знань) <u>систематизації</u> уявлень, <u>моделювання</u> <u>впорядкування</u> та / або <u>хаотизації</u> , а саме: -встановлення / руйнування відносин, -організації часу, -організації простору, <u>сценаризації</u> , <u>концептуалізації</u> , <u>категоризації</u> <u>стереотипізації</u> , <u>меморизації</u> , <u>прогностична</u> , <u>метакогнітивна</u> <u>культуротвірна</u>	<u>трансляційна</u> , <u>реляційна</u> , <u>ролевстановлювальна</u> , <u>обмежувальна</u> або <u>контекстуалізації</u> , <u>ситуаційно-форматувальна</u> , <u>стратегічна</u> , а саме: -кооперативна та / або конфліктогенна -гармонізації, -перформативна, тобто: • репрезентативна • прописова, • комісивна, • експресивна, • декларативна • пояснювальна, <u>медіаторна</u> , <u>метакомунікативна</u>	<u>відмежування і/ або вписування до системи</u> <u>жанротвірна</u> , <u>конструювання моделі</u> <u>особливої реальності</u> та її -подієвості -повторюваності, -актуалізації, -акторизації, -телеологізації, -аксіологізації, <u>позначення / символізації</u> , <u>конструювання смислів</u> , <u>фіксації/формалізації смислу</u> , <u>взаємного поділу смислів</u> , <u>полісеміотизації</u> , <u>естетизації</u> , <u>синкретизації</u> , <u>фетишизації</u> , <u>драматизації</u> , <u>перформансу/спектакуляризації</u> , <u>метадискурсивна</u>

Таблиця 2. Когнітивні, прагмакомунікативні і семіодискурсивні функції ритуалу

Висунуту вище тезу про поліфункціональність і багатоплановість ритуалу можна проілюструвати в зіставленні різних функцій ритуалу в їх взаємодії. Так, базисна комунікативна основа ритуалу, яка виражається в його реляційній, ролевстановлювальній і обмежувальній функціях, забезпечує його основні соціальні функції, а саме функції соціалізації, структуризації і регуляції. З іншого боку, основна функція ритуалу, а саме формування, трансляція і закріплення певних цінностей і, відповідно, світоглядно і соціально орієнтованих смислів відбувається в процесі синергетичної взаємодії соціальних, когнітивних, семіодискурсивних, комунікативних функцій. При цьому відмежування від

звичайних практик і створення спеціального комунікативного та семіотичного формату створює особливі умови для усвідомлення, засвоєння і закріплення спільних цінностей, а фактор інтенсивної інтерактивності в умовах культурного синкретизму або спектаклю забезпечує реалізацію психологічних функцій ритуалу, таких як функції психологічної інтеграції, емоційної солідаризації, сублімації. Таким чином, символізація, естетизація, спектакуляризація ритуалу необхідно пов'язано з його комунікативною і семіопрагматичною основою – розподілом ролей, стратегічним встановленням цілей, семіотичною кодифікацією. Отже, виходячи з вищевикладеного, можна зробити висновок про комплексний ритуальний функціонал як культуротвірний, заснований на моделювальному потенціалі. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі лінгвопрагматичної специфіки соціокомунікативних ритуалів різного типу, які належать до англомовного культурного ареалу.

Література

- Глебкин В.В. Ритуал в советской культуре / Владимир Владиславович Глебкин. – М.: «Янус-К», 1998. – 168 с. – Режим доступу: <http://davaiknam.ru/text/v-v-blebkin-ritual-v-sovetskoj-kulture>. Давыдов И. П. Сравнительно-функциональный анализ мифа и ритуала как составляющих частей мифоритуального религиозного комплекса / Иван Петрович Давыдов // Вестник ПСТГУ I: Богословие. Философия. – 2013. – Вып. 1 (45). – С. 39–56. Дагаева Е.А. Ритуал как способ развития и поддержания корпоративной идентичности вузовского сообщества / Елена Александровна Дагаева // Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. Серия Социальные науки – 2009. – № 2 (14). – С. 99–103. Емельянов В.В. Ритуал в древней Месопотамии / Владимир Владимирович Емельянов. – СПб: «Азбука-классика»; «Петербургское Востоковедение», 2003. – 320 с. Лоренц К. Обратная сторона зеркала / Конрад Лоренц. – М.: Республика, 1998. – 493 с. Рэдклифф-Браун А.Р. Структура и функция в примитивном обществе. Очерки и лекции / Альфред Реджинальд Рэдклифф-Браун. – М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2001. – 304 с. Тэрнер В. Символ и ритуал / Виктор Тэрнер. – М.: Наука, 1983. – 277 с. Уорнер У. Живые и мертвые Уильям Уорнер. – М., СПб.: Университетская книга, 2000. – 671 с. Goffman E. The Nature of Deference and Demeanor / Erving Goffman // American Anthropologist, – 1956. – № 58. – P.473-502. Lardellier P. Qu'est ce qu'un Rite? – Rites, Occident et Modernité / Pascal Lardellier. – Режим доступу: http://kavic.or.kr/myxe/?module=file&act=procFileDownload&file_srl=1571&sid=2804227a823a9e679d5668c56f31a0be Rivière C. Pour une théorie du quotidien ritualisé / Claude Rivière // Ethnologie française. – 1996. – Vol. XXVI, 2. – P. 229-238.

УДК 811.112.2 : 81 367.625

БАСЫРОВ Ш.Р.

(Донецкий национальный университет)

ГЛАГОЛЫ МОРСКОГО ДЕЛА В НЕМЕЦКОМ РАЗГОВОРНОМ ЯЗЫКЕ

В статье исследуется структура и семантика глаголов, употребляемых в морском деле и/или в разговорной речи моряков. Выявляется и описывается словообразовательная семантика данных языковых единиц, устанавливается инвентарь словообразовательных элементов, участвующих в реализации семантики анализируемых глаголов, определяется их активность и продуктивность смысловых групп.

Ключевые слова: мотивирующая основа, производная основа, непроизводная основа, продуктивность, сложный (композиционный) глагол.

Басыров Ш.Р. Дієслова морської справи у німецькій розмовній мові. У статті досліджується структура та семантика дієслів, які вживаються в морській справі і/або у розмовній мові моряків. Виявляється та описується словотвірна семантика даних мовних одиниць, встановлюється інвентар словотвірних елементів, що беруть участь у реалізації семантики аналізованих дієслів, визначається їх активність і продуктивність семантичних груп.

Ключові слова: мотиваційна основа, похідна основа, непохідна основа, продуктивність, складне (композиційне) дієслово.

Basyrov Sh.R. The verbs of the maritime case in the German spoken language. In the article the structure and semantics of the verbs used in the maritime case and / or in the seamen's colloquial speech are analyzed. The word-formative semantics of these language units is revealed and described. The inventory of the derivative elements which take part in the realization of semantics of the verbs under analysis is determined. The frequency of the use of the verbs and the productiveness of semantic groups are determined.

Key words: motivating stem, derived stem, non-derived stem, productiveness, composite verb